

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВОГО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (33)

Вінниця – 2020

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 1 (33)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік
Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 3 від 25 лютого 2020 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2020. – Випуск 1(33). – 155с.

З М І С Т

ВІДПОВІДАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО – ШЛЯХ ДО УСПІХУ

ПЕДАГОГІЧНІ ТА ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ

РОМАНЕНКО В.В <i>Англійський фольклор як засіб формування соціокультурної компетентності школярів та студентів на різних етапах вивчення іноземної мови.</i>	13
ШЕРШУН Г.В <i>Безпека життєдіяльності як важлива складова професійної підготовки майбутнього фахівця.....</i>	17
ГРУЩЕНКО М.М., ЛЕЛЯК Л. М., MARTИНЮК В.М., ДМИТРИШИН Д.О <i>Формування фізичної культури особистості – основна педагогічна функція фізичної культури</i>	21
БУГА О.І <i>Діджиталізація педагогічної освіти освітнього процесу в закладах вищої освіти.....</i>	26
АВТУХОВ С.Л. <i>Фахова музична підготовка</i>	30
ЗАВАЛЬНЮК Я.М <i>Lexikologie, ihre aufteilung</i>	33
ГОРБАТА Л.Ф., ГУЛЯС Н.М <i>Позакласне життя та діяльність наукового обласного ліцею-інтернату.....</i>	39
КОРОЛЬ Т.І. <i>Формування навичок мислення вищого рівня на уроках англійської мови.....</i>	42
КРОПИВНИЦЬКА Г.М., ЛАГОЛА І.М. <i>Використання технологій інтерактивного навчання на уроках літературного читання під час вивчення творів різних жанрів (на прикладі творчості Т.Шевченка).....</i>	49
СЛОБОДЯНЮК В.Ю. <i>Особливості роботи з інтерактивними посібниками на заняттях з німецької мови</i>	54
ГОРБАТА Л.Ф. <i>Складові компоненти здорового способу життя старшокласників</i>	58
ЦАРИК А.П., ДМИТРИШИН Д.О. <i>Орієнтація оздоровчих видів гімнастики в систему фізичного виховання школярів</i>	61
ЯКОВЛІВА О. П <i>Формування когнітивної діяльності учнів початкової школи у процесі ігрової терапії.....</i>	66

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ ЯК МЕХАНІЗМ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ

КЛИМЕНКО О.Ф <i>Теоретико-методологічне обґрунтування поняття сталого розвитку</i>	70
САВЧЕНКО О.С <i>Особливості копінг-поведінки творчої особистості</i>	73

ДУБЕНСЬКА Т., ЛАГОЛА І.М. Використання технологій критичного мислення на уроках літературного читання як засобу формування мовної особистості молодшого школяра.....	75
ЯРМОЛЕНКО М.П. Експериментальне дослідження креативності підлітків	80
КОВАЦЕНКО Г.В Розвиток образного мислення студентів на заняттях з фортепіано	85
ПЛОТИЦЬКА Ю.П Ефективна комунікація як засіб виробництва знання	89
ФЕДОРЧУК С.Ф Проблеми духовного розвитку особистості у контексті сучасних культурних умов	92
ОСАДЧУК А.С Вчинення правопорушень студентами	94

ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ПЕДАГОГА

СВИНАРЧУК В.М Сценарій військово-спортивного свята «Козацькі ігри патріотів»	97
ДИМІНСЬКА В.К., ПЕКУРАРУ Л.Г Музика об'єднує світ	104
МАРЦЕНЮК В.М Виховна година «Я – дитина і маю права».....	109
ДИМІНСЬКА В.К ПЕКУРАРУ Л.Г. Про що може розповісти сонатна форма	116
МАЗУР Т.А., БЕРЕЖАНСЬКА О.Ю. «О слово рідне, хто без тебе я?»	120
КАСІЯНЕНКО О.М Оформлення реквізитів: вимоги та правила План–конспект заняття.....	131
КИСЕЛЕВ Д.Л Из эпистолярного обзора возрождения: Данте и Шекспир..	139
КУШКО І.С. Розробка уроку: Державотворчий процес періоду директорії....	142
ПРИСЯЖНЮК Д.С Спорт у Вінниці на початку ХХ століття.....	149
КЛАПКО С.В. Тематичні обрії Шевченкової поезії	152

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «Вісник науково-методичних досліджень «Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	156
--	-----

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Державний стандарт. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-20-18-%D0%BF>
2. М. Пантюк, Л. Стахів. Інтерактивне навчання молодших школярів у контексті інтеграції науки і практики.
3. Педагогічні ідеї Т.Ф. та Ф.Ф. Бугайків у курсі викладання методики літературного читання.
4. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ, 2007. 144 с.
5. Савченко О. Я. Літературне читання. Підруч. для 4 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ, 2015. С.80-87.
6. https://pidruchniki.com/73736/pedagogika/interaktivne_navchannya.

УДК 37.016:112.2]:004.9

СЛОБОДЯНЮК В.Ю., викладач
іноземних мов КЗВО «Вінницький
гуманітарно-педагогічний коледж»

**ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ІНТЕРАКТИВНИМИ
ПОСІБНИКАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

Summary. *The article draws attention to the special use of interactive books in German language lessons and the introduction of digital technologies. The use of digital media in German learning process offers numerous opportunities to work with learning Management System.*

Keywords: *digital studying, innovation technology, innovation median pedagogy, learning process, internet platforms, learning Management System.*

Постановка проблеми. Використання цифрових медіа в процесі навчання німецької мови пропонує численні можливості для унаочнення навчального матеріалу. Аудіо- та візуальне сприйняття інформації, експерименти й перевірка з використанням цифрової технології урізноманітнюють заняття та позитивно впливають на мотивацію учнів. Завдяки цифровим компонентам індивідуальне та колективне навчання приносять більше задоволення, а навчальний процес стає наочнішим.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що дослідники проблем

педагогічної інноватики (Уве Клемм, Райнер Кох, Агнешка Богач-Грос, Ізабелла Шмід та ін.) прагнуть співвіднести поняття нового в педагогіці з такими характеристиками, як корисне, прогресивне, позитивне, сучасне, дигіталізоване. Результати досліджень Уве Клемм вказують на навички, що здобуваються в процесі навчання іноземній мові; читання, письмо, аудіювання, говоріння пропонуються на прикладі реалістичних навчальних завдань, випробуваних та корисних інструментів (інтернет-ресурсів та застосунків) й навчальних сценаріїв, які

№ 1 (33)

можуть істотно збагатити та стимулювати процес вивчення іноземних мов.

Мета статті: на основі узагальнення результатів проведених досліджень систематизувати використання цифрових медіа в процесі навчання німецької мови. Завдяки цифровим компонентам індивідуальне та колективне навчання приносять більше задоволення, а навчальний процес стає наочнішим.

Виклад основного матеріалу дослідження. Звернення до характеристики поняття «дигіталізоване навчання й вивчення іноземних мов» переконує в тому, що сутнісною складовою в цьому процесі є розумний цифровий (повністю дигітальний) підручник з німецької мови для стандартних занять у класі «Futured» видавництва Cornelsen. Майже всі, хто навчає німецькій мові й вивчає її сам, мають смартфони й користуються ними щодня. Дослідження показують, що при цьому домінують чотири основні навички: слухання – читання (рецептивні) та говоріння – письмо (продуктивні). Як це можна використати під час стандартних занять у класі і які можливості виникають для форматів комбінованого навчання blendedlearning? Саме над цими питаннями працюють сьогодні фахівці інвазійної лабораторії «Futured». Результатом стало створення сучасного дигітального підручника з німецької мови як основного для використання під час стандартних занять у класі. Підручник орієнтовний на нові напрямки навчання.

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти передбачають використання смартфонів для виконання дидактично доцільних креативних

завдань і допомагають викладачам, оскільки всі медійні засоби об'єднані в одній програмі. Завдяки цифровим компонентам індивідуальне та колективне навчання приносить більше задоволення, а навчальний процес стає наочнішим. Випробування на практиці можливостей цифрових технологій, таких, як навчальні платформи, цифрові версії інтерактивних дошок, мобільні застосунки, онлайн-вправи Klett, що допомагає учням досягати навчальних цілей, а викладачам – планувати й організовувати процеси навчання та вивчення.

Створення освітнього чат-боту – нові технології у класній кімнаті. У центрі цього знаходиться комунікація між людиною та машиною чат-бот. Чат-бот використовують для сучасної практики в навчанні, можливостями навчальної платформи SparkSystems теж послуговуються.

Що спільного між іграми та навичками XXI століття? Minecraft: Education Edition – інструмент гейміфікації освітнього процесу. Трансформація освіти: як вчити так, аби підготувати учнів до майбутнього? З новою варіацією улюбленої гри Minecraft: Education Edition дає відповіді на ці питання. Впевнені, Ви бачили захоплені очі ваших учнів, які із задоволенням конструюють в середовищі Minecraft. Тепер залишається поєднати цей творчий таланти із вивченням мов та навичок. Під час навчання ми знайомимося з грою Minecraft: Education Edition (M:EE). Також про можливості використання Minecraft в навчальному просторі, використання Minecraft: Education Edition на уроках.

Навчаємо лексики: традиційні та дигітальні підходи. Мобільні пристрої стали невід'ємною частиною повсякденного життя. Вони є важливим засобом спілкування та розваг, але з успіхом можуть також використовуватися в навчальних цілях, хоча вчителі іноземної мови часто ставляться до цього скептично. Інтернет пропонує широкий спектр сучасних онлайн-інструментів та застосунків для вивчення іноземної мови, які дають змогу ефективно працювати з лексикою. Звичайно, у цій сфері все дуже швидко змінюється й оновлюється, тому потрібно завжди тримати очі та вуха відкритими, щоб не пропустити чогось важливого. Це не означає, що всі вчителі мусять бути медіаекспертами, але знатися на часто інтуїтивно зрозумілому принципі дії більшості застосунків може бути корисним.

Можна вчити нові слова та вдосконалювати лексичні навички, з одного боку, за допомогою перевірених класичних прийомів, а з іншого, навчання збагачується завдяки використанню цифрових медіа.

Використання Memory та Bingo, лексичні ігри як learningapps.org, генератор карток Bingo та Quizizz.

Розумне поєднання аналогових та дигітальних форм роботи допомагає доцільно розкрити потенціал мобільних пристроїв з огляду на вивчення іноземної мови та ефективніше організувати уроки німецької мови.

Розвиток навичок із мобільними застосунками та навчальними платформами. В епоху комп'ютерів та «Інтернету» зовсім нескладно вивчати іноземні мови. Не лише вдома або в

класній кімнаті, але й по дорозі чи сидячи в приймальні лікаря.

Для мотивації учнів можна використовувати навчальні платформи та мобільні застосунки.

Популярні навчальні платформи та мобільні застосунки, а саме Kahoot, Quizlet, FunEasyLearn та LearningApps. При цьому значну увагу ми приділимо розвиткові мовних навичок із лексики та граматики, а також мовленнєвих навичок письма та читання. Така робота проводиться в різних режимах: індивідуальному, парному, груповому, часто у формі змагання. Навчання в такий спосіб гарантовано не буде просто нудним процесом заучуванням, а перетвориться в мотивуючу навчальну подію. Так функціонують Медіа-викладання, вебсайти для медіакомпетенцій.

Медіасвіт дітей та молоді багатогранний та з багатьма зв'язками. Хоча цифрові аборигени часто перевершують своїх батьків та вчителів у царині технічної компетентності, проте багатьом з них часто не вистачає значення правильного та безпечного поведіння з «Інтернетом» та соціальними мережами. Упевнене пересування в цифровому медіасвіті належить до головних вимог нашого часу.

Важливий внесок медіавиховання здійснюють школи, у цьому ми хочемо підтримати їх нашим сайтом Баварського мовлення «Так функціонують МЕДІА (soghtMedien)».

Основи медіакомпетентності, зокрема, такі теми: «Як повідомлення трансформується в новини на телебаченні» і «Що спричиняє бульбашку фільтрів і як вона виникає?» або ж «Як розпізнати фейкові новини в мережі?» До

кожного навчального розділу на вебсторінці представлено вступне відео, поглиблена інформація і пропозиція щодо плану заняття, яке має стимулювати активну участь школярів. Зрозуміти медіа через медіавиробництво: майже у всіх є смартфон з камерою, який можна використовувати під час занять. У процесі створення пояснювальних відео чи відеопослань учні самостійно працюють над матеріалом і креативно його застосовують. Водночас вони вчаться аналізувати і розшифровувати медійну продукцію. За допомогою власних смартфонів створюють короткі відеосюжети.

Неможливо вивчити мову, не отримавши знань про державу, мову, яку вивчаєш. Проте багато учнів асоціюють поняття «лінгвокраїнознавство» тільки з фактичним матеріалом, наповненим цифрами та інформацією про визначні місця, відомих особистостей та інколи різні, дивні факти. Однак у реальності все насправді набагато об'ємніше і ширше – але як те все охопити? Завдяки різноманітним дигітальним пропозиціям можна довідатися не тільки про факти, а й про ментальність, звичаї та особливості німецькомовних країн. Існує багато проєкторієнтованих уроків німецької мови. Шляхом численних порівнянь між країною походження учнів та німецькомовними країнами можна сприяти підвищенню толерантності та розуміння.

Завдяки можливості випробувати різноманітні онлайнпазли, пошукові квести із застосуванням кодів тощо вдається побачити, як можна навчати лінгвокраїнознавства більш наочно.

Дигіталізація навчального процесу, що набирає активних обертів у системі освіти, ставить перед кожним вчителем певні професійні виклики з погляду підготовки та пошуку навчальних матеріалів для відповідної цільової групи та шкільної програми.

Запропоновані матеріали зможуть значно полегшити процес планування заняття й допомогти його урізноманітнити. При цьому врахуємо такі запитання:

- Що таке технологічні стоп-фактори, які обмежують ефективність навчання?
- Які рутинні процеси можна автоматизувати за допомогою чат-боту?
- Як системність впливає на якість навчання?
- Які сучасні методики в вивченні мов є найвпливовішими та які сучасні технології можуть допомогти в їхній реалізації?

Висновки. Робота вчителя німецької мови – безперервна праця. Без творчості не може бути ні нової школи, ні нових підходів до вивчення предмета. Нове бачення світу має на меті створення мотиваційного середовища для учнів у процесі вивчення іноземних мов. У цьому підході комунікативність, як основна функція мови, більш повно формується як у лінгвістичному, так і в концептуально-тематичному спрямуванні, адже ця функція відіграє головну роль у процесі вираження думок та засвоєння знань, що подаються в креативній формі.

Отже, застосування інтерактивних посібників сприяє інтенсифікації та оптимізації навчального процесу. На таких уроках учні мають змогу:

ПЕДАГОГІЧНІ ТА ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ

- аналізувати навчальну інформацію та творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу;
- розвивати навички творчої та проектної діяльності.
- моделювати власний соціальний досвід через включення в різні життєві ситуації;
- Використання інтерактивних посібників – не самоціль, а лише засіб, що дозволяє повною мірою реалізувати особистісно орієнтоване навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Інноваційні технології навчання від А до Я / упор. В. Волкова. Київ, 2011. - 96 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: навчання, викладання, оцінювання. Київ, 2008. - 261 с.
3. Коваленко О. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти. *Іноземні мови в навчальних закладах. Педагогічна преса*, 2003. С. 4-10.
4. Новік Л.П. Шляхи оновлення змісту іноземних мов у сучасній школі. Київ, 1990.
5. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Київ, 2002. С.135.
6. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок «Інтерактивні технології навчання». Київ, 2005. С.192.
7. Новітні технології на уроках німецької мови / упоряд. Л. Горбач. Київ, 2012. - 96 с.
8. Німецька мова: посібник-порадник для старшокласників та вступників до вузу / уклад.: Б. І. Гінка, З.Д. Мелех. Тернопіль, 1998. - 200 с.
9. Німецька мова. Навчально-методичний посібник для студентів IV-V курсів спеціальності «Переклад». Київ, 2007. -118 с.
10. Німецька мова як друга іноземна. Київ, 2011. 398 с.
11. Довідник з німецької мови для студентів 1 курсу «Хто старається, тому щастить». Київ, 2012. - 128 с.
12. Хвостик Л.І. Розвиток комунікативних здібностей учнів через використання інтерактивних технологій. *Німецька мова в школі*. 2012. № 10. С. 35-38.
13. Інтернет-ресурси: [osvita.ua/school/ lessons_ summary/ edu-technology](http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu-technology) 21519.

УДК 613.4/.8

ГОРБАТА Л.Ф., спеціаліст вищої категорії, вчитель фізичної культури Обласного наукового ліцею-інтернату КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Summary. *Caring for the health of the young generation is one of the most important tasks not only for healthcare professionals but also for everyone involved in the education and upbringing of children. The priority for each individual is to develop a responsible attitude to his or her own health as those of the highest social and national values, to foster a healthy lifestyle and a culture of behavior.*